

Az angol állatvédő-egyesületek igen élénk mozgalmat tartanak fenn céljaik elérése értelmében; most ujonnan egy 1200 aláírással ellátott kérvényt nyújtottak be a belügyminiszternek, a viviszekció beszüntetése végett.

Állatok pusztulása. A vadász nem igen szokta meggondolni, hogy csak annyit lőjön, mennyire szüksége van és a mennyit értékesíthet. Szenvedélyének nem szokott határt szabni. Nem is csoda, ha számos emlősállat, madár és halfaj kipusztult, vagy végpusztulásnak indult. Csak azokra a rengeteg pusztításokra kell gondolni, melyeket Gordon, Cumming és mások végeztek Afrika és Ázsia nagy elefantjai közt; igaz, hogy sokat az elefantessontért ölnek meg, de sokat pusztá sportból lönek le farkasok és keselyűk számára. Az elefántok lassanként visszahúzódnak Afrika ama részeibe, hová legfeljebb Stanley-féle utazók vetődnek el, vagy az indiai sűrű dsunglokba, hová ugyancsak bajosan lehet őket követni. A pusztulás jelenlegi mérve szerint a huszadik század tanuja lesz a vastag bőrűek kivészésének. És a bivalyok, melyek egykor az amerikai kontinens két harmadát benépesítették? Ezer számra ölték le őket, nem is husukért, nem is bőrükért, hanem csupa kedvtelésből. Ha a még élő bivalyokat nem őrzik, egészen kivész a fajtája. Szerencsére a bivalyok Ausztráliában új hazára leltek, s úgy látszik ott jól tartják magukat. Ausztráliában viszont a nagy erszényes állatok, a kenguruk, vannak kivészőben. Üldözik őket sportból, vagy azért, mert eleszik a juhok elől a füvet. Csak most veszik észre, hogy a kenguruk tulajdonképpen úgy husukért, mint bőrükért nagyon használhatók. Persze, most már mesterséges tenyésztésük volna szükséges. Az egyetlen amerikai erszényes állatot, az oroszumot, kipusztítják a négerék, pedig nagyszerűen irtja a kártékony rovarokat. A czeteket és más nagy tengeri állatokat is rendkívül pusztítják. A tegeri tehén (*Phytina gigas*) egykor az Észak leghasznosabb állata volt; ma már csak névleg létezik. Egy század alatt kiirtották. Czet azelőtt oly sok volt, hogy ezer meg ezer ember élt a vadászásából. Néhány év előtt még kilencszáznál több hajó indult czetvadászatra és a tengeri leviathanokat oly iszonyuan pusztították, hogy már csak nagyon kevés maradt életben. A madárvilág is érzi az esztelen vadászat csapását. A rovarirtó madarak is áldozataul esnek a pusztításnak, melyet a női divat is elősegít. A kigyókat is kellelénél jobban irtják, mert sok kigyó nagy hasznára van a veteseknek, melyeknek ellenségeit pusztítja.

Az erdei szalonkák pusztulása. Vadászemberek szomorúan észlelik, hogy az erdei szalonkák mindinkább fogynak. Vannak, akik azt állítják, hogy a szalonkák fogyása főleg a görög tengerpartokon, a madarak vonulása közben üzött lelkiismeretlen pusztításnak tulajdonítható. Habár egyrészt nem lehet tagadni, hogy ennek az állításnak is van némi alapja: ez még sem a valódi ok, mert a szalonkák számbeli apadásának oka valószínűleg a megváltozott kulturális viszonyokban is keresendő; a vizek lecsapolása, alagsóvezések, a közép- és alj-erdők álváltoztatása, az

erdők letarolása és az erdőgazdaság okszerű üzése: lassan lassan kiszorítják a máskülönben oly hasznos hosszucsőrűeket kedvencz tartózkodási helyokról. Ehhez járul az a fokozatos üldözés is, a melynek az erdei szalonkák a tavaszi huzás idjén éppen Közép-Európában ki vannak téve! Mig ezelőtt csak husz évvel is, ugyszólva meg lehetett olvasni azt a kevés passzionátus vadászt, a ki ismerve az esti huzás gyönyöreit, ki-kijárt az erdőséltre ezt az érdekes vadászati módot élvezni; ma a sok vasárnap puskas valóságos bucsujárást tesz, a mint az első szép tavaszi napok beköszön enek. Tebát épp tavasszal, mikor leginkább indokolva volna a szalonkák kimélése, akkor kerül legtöbb aggatóra, mivel ilyenkor kevésbbé elővigyázatosak és a vasárnap vadászok görbe lövéseibe is tömérdek madár repül bele. Sokan állítják, hogy a tavaszi huzáskor üzött vadászat nem hogy ártalmára, de hasznára volna a szalonkának, mert azok között is több a him, mint a nő. Ha a dolog tényleg így van, ugy a fölösleges hímek lövésével természetes, hogy a költés akadálytalan, sőt sikeresebb lefolyásu lesz. De akár hogy álljon is a dolog, minthogy tavasszal a hajtásokban igen sok szalonka kerül aggatóra s a lesen is senki sem szokott válogatni, a tavasszal üzött szalonkavadászatnak is megvan a maga káros volta és ez is hozzájárul azok számbeli apadáshoz.

Zola és az állatvédelem Ki ne emlékeznék vissza Zola Emil «Germinal» czimű munkájának azon szivreható jelenetére, melyben az öreg bánya-ló, mely már évek óta végezte nehéz munkáját a föld belsejében, anélkül, hogy ujra megpillantotta volna a napvilágot, mennyire örült egy új jövevénynek — egy más lónak, — ugy nyertett, mintha az neki hirt hozott volna fölülről. — Épp ugy «Joie de vivre» czimű művében könyekig megható elbeszélést találunk, melyben egy kutya halálát eseteli mesteri kézzel. A francia kormány azért igen kiváló kitüntetésben részesítette a nagy regényirót. Zola Emilt felkérték ugyanis, hogy helyettesitse a francia kultuszminisztert az állatvédelmi egyesület közgyűlésén melyet a «Cirque D'Hiver»-ban tartanak meg.

Állatkinzás a bécsi marhavásártéren. A Nyitra megyei Gazdasági Egyesület dr. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterhez kérvényt nyújtott be, amelyben panaszt tesz a bécsi vesztegári vásáron uralkodó állatkinzás miatt. Ezek az állapotok valóssággal annyira borzasztók, hogy a felhajtott állatok értékét csorbitják, sőt még a személyforgalom is veszélyeztetve van. Ezen a vásáron *minden berendezés hijával* vagyunk. A felhajtott marha szabad ég alatt van, nyáron a nap forro melegének, télen a hónak és fagnak kiteve. Még korlátok sincsenek felállítva, ugy hogy a kíséző személyzet és az üzletemberek a zsufolva álló marhák között kénytelenek maguknak utat törni, ami ismételten életveszélyes helyzeteket teremtett. Nemcsak hogy a marha napokon át áldogál a szabadban a vásár idejeig, de még a vásár napján is emberek és állatok egyaránt 6—7 órát kénytelenek a szabadban tölteni. Ezek a panaszok annál jogosultabbak, mivel a tél küszöbén vagyunk és